Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиш.
11 июль 1967 й.
СЕШАНБА
№ 160 (315)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МАҲСУЛОТЛАРНИНГ ЯНГИ ТУРЛАРИ

Республикадаги энг кўҳна корхона бўлган Тошкент «Ўртоқ» кондитер фабрикасида иккита янги поток линияси монтаж қилина бошланди. Германия Демократик Республикасидан олинган ва ирис ишлаб чиқарадиган бу установкаларнинг ҳар бири бир кунда бир ярим тонна ширинлик бера олади.

— Корхонада янги машиналар фойдаланишга топширилиши билан конфет тайёрлэйдиган 28 линия ишлай бошлайди, — деди фабрика директори Ҳ. К. Комилов. — Цехларнинг серунум машина ускуналар билан таъминланиши кондитер маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ва уларнинг турини кўпайтириш имконини беради. Ҳозир фабрикада маҳсулотнинг деярли 30 дан ортиқ янги турини ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Бу эса мажбуриятда кўзда тутилганидан қарийб икки баравар кўпдир. Байрамга аталган «Оқ олтин», «Тошкент», «Шарқ юлдузи» ва бошқа шу каби қутичаларга солинган конфетлар юбилей безаклари билан чиқарилади.

Корхона ишлаб чиқараётган кондитер маҳсулотлари республикамиздагина эмас, балки унинг ташқарисида ҳам ғоят манзур бўлмоқда, Тошкент «Ўртоқ» фабрикасининг маркаси бўлган конфетларни СССР ва Ўзбекистон Халқ хўжалик ютуқлари виставкаларига қўшиш анъана тусини олди. Бу йил ўзбек кондитерларининг маҳсулоти биринчи марта август ойида Туркиянинг Измир шаҳрида очиладиган халқаро ярмаркада қўйилади.

Коммунистик меҳнат зарбдори С. Зиямуҳамедова «Ўртоқ» кондитер фабрикаси конфет цехининг пешқадам смена бошлиқларидан биридир. Бу ишчан аёл бош бўлган смена қандолатчилари йиллик топшириқларини муддатидан анча илгари — ўн ойда бажариш учун курашаётирлар.

Суратда: С. Зиямуҳамедова.

М. Нуриддинов фотолари.

САЛОМАТЛИК КУНИ

Бугун кечқурун шаҳримизнинг ҳамма истироҳат боғларида саломатлик куни ўтказилади. Боғлар олдиндан шу кунга мослаб безатиб қўйилган бўлиб, медицина соҳасида эришилган ютуқлар виставкаси, диаграммалар, янги медицина асбоблари билан жиҳозланган тез ёрдам машиналарини, кичик аптечкаларни учратасиз. Мутахассислар суҳбатларини тинглайсиз. Масалан, М. Горький паркида республикада хизмат кўрсатган врач Раҳим Қодирович Қодиров «Совет медицинаси — саломатлик посбони» темасида доклад қилади.

Ҳар қадамда консультация столи. Медицина соҳасига қизиққан ўртоқлар ўзларини қизиқтирган саволларга тўла жавоб олишлари мумкин. Чунки боғда шаҳардаги соғлиқни сақлаш муассасаларининг мутахассислари аҳоли хизматида бўлади.

Булардан ташқари врач Эргаш Иброҳимов «Саломатлик куни» ҳақида лекция ўқийди. «Соғлиғимиз дўстлари» кинофильми намойиш қилинади. Сўнгра катта концерт қўйилади.

Саломатлик куни сайилига иштирок этишга шошилинг.

ПУШКИН КЎЧАСИ БЎЙЛАБ

Агар йўлингиз тушиб Пушкин кўчасига боргудек бўлсангиз атрофда Москва бинокорларининг баҳайбат кранларига кўзингиз тушади.

Москвалик дўстаримиз марказий кўча ҳисобланган Пушкин кўчасининг ўнг ва чап томонларидаги 1-Май, Советский, Жуковский, Крилов, Свердлов, Бородин кўчаларида қатор турар жой бинолари, савдо маркази, маданият ўчоқларига асос солмоқдалар.

Улар яқин келажакда — 1967—1968 йиллар мобайнида Ц-1, Ц-2 кварталларида 230 минг квадрат метр турар жой бинолари қурадилар. Булардан 13 таси 9 қаватли, 34 таси тўрт қаватли бўлади. Булар орасида болалар боғча ва яслилари ҳамда 3320 ўринли учта мактаб биноси ҳам қад кўтаради.

Энг катта — тўққиз минг харидорга хизмат кўрсатишга мўлжалланган савдо маркази ҳам аҳоли хизматида бўлади.

Илғор ғишт терувчи бинокор Аҳмаджон Шотурсунов «Главташкентстрой»га қарашли 159-қурилиш трести 8-қурилиш бошқармасининг пешқадам қурувчисидир. У мунтазам равишда смена ва ойлик топшириқларини ортиғи билан адо этади.

Суратда: илғор бинокор А. Шотурсунов.

ЗАВОД МУҲРИ

Тошкентдаги «Гидрометприбор» экспериментал заводи республикамиз ва қардош республикалардаги пахта тозалаш заводларига нам ўлчайдиган термик асбоблар ҳамда лаборатория сушилкаларининг дастлабки партиясини жўнатди. Бу, корхона коллективи учун катта ғалаба бўлди. Чунки, завод пахта тозалаш заводлари учун ана шундай янги техника ишлаб чиқаришни мамлакатда биринчи бўлиб ўзлаштирган корхонадир.

Бундан буён завод ўз номини ўзгартиради ва пахта ҳосилини намлигини, сортини, тозалигини, чигитнинг ҳамда толали экинлар маҳсулотининг намлигини аниқлаб берадиган асбоблар ишлаб чиқарувчи Совет Иттифоқидаги бош корхона бўлиб қолади. Корхона ишлаб чиқарган маҳсулотларга «Хлопприбор» муҳри босилади.

Ленинградлик мутахассислар корхонада қуриладиган иккита корпус лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Чилонзорда қад кўтарадиган бу биноларни «Главташкентстрой» коллективи қуриб беради.

Корхона Чилонзорга кўчиб ўтгандан кейин у ишлаб чиқарадиган маҳсулот беш баравар ортади. Завод пахта тозалаш заводларига ускуналар тайёрлаб бериш билан бирга илгаригидек мамлакатимиздаги метеорология хизмати ташкилотлари учун асбоблар ишлаб чиқаради ва етказиб беради.

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШЛАРИДА

Киров район партия активининг йиғилиши бўлиб, унда район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Ахмадалиева «КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг якунлари ва район партия ташкилотининг олдида турган вазифалар» ҳақида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда «Узбексельмаш» заводининг қуюв цехи мастери С. Хусаинов, геофизик приборлар конструкторлик бюросининг бўлим бошлиғи Д. Лунев, «Юлдуз» фирмасининг тикувчи мастери А. Кулагина, алоқа институтининг директори М. Астахов, 12-поликлиниканинг бош врачи М. Саъдуллаева, район озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси бошқармасининг бошлиғи Ш. Тўраев ўртоқлар сўзладилар.

* * *

Чилонзор район партия активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган июнь Пленуми қарорлари ва район коммунистларининг вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Шу ҳақда Узбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг секретари Р. Бобожонова доклад қилди.

Доклад юзасидан сўзга чиққан 3-нон заводининг ишчиси А. Нехорошев, мактабгача тарбия педагогика билим юртининг директори Т. Алимова, район комсомол комитетининг секретари С. Ёрмуҳамедов, юқумли касалликлар институтининг старший илмий ходими М. Қориев ўртоқлар партиямизнинг тинчликсеварлик сиёсатини бутун Совет халқи қатори Чилонзор район меҳнаткашлари ҳам тўла қўллаб-қувватлаётганликларини зўр қониқиш билан тилга олдилар.

Йиғилишда муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Район партия активининг йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

ПЕДАГОГЛАР ҚОЙИЛ

Бу мактаб-интернатнинг овозаси кенг тарқалган. Чиндан ҳам 2-мактаб-интернатда ўқув-тарбия ишарини олиб бориш, ўқувчилар ота-оналари билан ҳамкорликда иш тутиш намунали тадбирлар амалга оширилмоқда.

Эндиликда бу тарбия ўчоғи фақат республикамиздагина эмас, айни бир вақтда иттифоқимиздаги мактаб-интернатлар учун ҳам тажриба алмашинадиган жойга айланди. Чунончи, яқинда Молдавия ССР дан делегация келиб, мактаб-интернат ҳаёти билан танишди. Молдавиялик педагоглар мактабнинг бой тажрибаларини ўрганиб қайтдилар.

ДЕПУТАТЛАР САЙЛОВЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Киров районидаги Карл Маркс номли маҳалла сайловчилари маҳаллий Советларга сайловлар арафасида депутатликка номзодлар билан бўлган учрашув йиғилишида улар олдига бир қатор наказлар қўйган эдилар.

Сайловчиларнинг наказлари қандай бажариляпти?

Маҳалла комитети ана шу саволларга жавоб олмоқ мақсадида меҳнаткашларнинг депутатлар билан учрашув кечаси ўтказди. Учрашув йиғилишини очган маҳалла комитетининг раиси ўртоқ Назир Назаров Ўзбекистон ССР Олий Совети, Тошкент шаҳар Совети ҳамда Киров район Советининг депутатлари Каймаков, Мўминов, Азизов, Абдуллаев ўртоқларга маҳаллани ободонлаштириш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилашга қаратилган бир қатор наказлар берилганлигини уқдириб ўтади.

Йиғилишда Киров район Советининг депутати, район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўрток А. Азизов сўзга чиқиб сайловдан буён маҳалла аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни тубдан яхшилаш соҳасида бир қатор тадбирлар амалга оширилганини айтди. Маҳалладаги собиқ медицина пункти 5-поликлиниканинг филиалига айлантирилди. Унинг хоналари зарур медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланди. Ҳозир бу ерда икки малакали врач, беш ўрта медицина ходими ишлаб турибди.

Киров район Советининг депутати, шаҳардаги 17-касалхона бош врачи ўрток А. Абдуллаев ўз сўзида беморларни самарали даволаш учун илғор медицина фани ва практикаси илгари сураётган методлардан қандай фойдаланилаётганлигига тўхталди. Яқинда касалхонада хвойли ваннахона фойдаланишга топширилди.

Сайловчилардан А. Абдиқодиров, Э. Бадалов, М. Шерматов ва бошқалар сўзга чиқиб, депутатлардан ўз олдиларига қўйилган наказлар — маҳалла хонадонларини газлаштириш, телефонлаштириш, Шаҳристон кўчасида саноат моллари билан савдо қиладиган янги магазин очиш, кино-театр, болалар боғча ва яслиси қуриш, проезд ва тротуарларга асфальт ётқизишнинг амалга оширилишида ўз фаолиятларини активлаштиришлари лозимлигини кўрсатиб ўтдилар.

Йиғилишда Киров район халқ контроли бўлимининг бошлиғи Нагаев, район коммунал хўжалик бўлимининг бошлиғи Эрназаров ўртоқлар ҳам сайловчиларни қизиқтирган бир қанча саволларга жавоб бердилар.

С. ҲИДОЯТОВ.

КИМЁГАРЛАРГА СОВҒА

Ишни биринчи бўлиб электр монтёрлар бошлаб юбордилар. Улар слесарлар бригадасини мусобақага чақирган эдилар. Кеча негадир электриклар мўлжалдаги ишни бажара олмадилар.

— Омонбой, шу бугун нормани икки ҳисса адо этмасдан уйга кетиш йўқ,— деди нарвон устида патрон ўрната туриб Владимир Куликов.

— Худди юрагимдаги гапни топиб айтдинг-а, ўртоқ,— деди О. Жумабоев, пайванд қилинган электр симга изоляция лентасини ўраркан.

Шу орада слесарлар бригадири Валерий Римский йигитлари билан лаборатория хонасига кириб келди.

— Ҳорманглар, зиё тарқатувчилар.

— Саломат бўлинг, келинглар!

— Бугун ким ғоз, ким шоввозлиги шу ерда билинар экан-да,— деди В. Римский ҳамкасби Анатолий Бухтановга кўз қисиб.

— Кўрамиз, кун охирида ким шоввозлиги билинади,— деди В. Садовский.

— Менга қара, Володя, сен шу бугун бу лабораториядан ташқари яна тўрттасига электр ўтказасан. Биз мана бу кимёгарлар аппаратини шу хонага ўрнатамиз. Ким тез ва соз ишни бажарса, марра ўшаники.

Иш чунонам қизиб кетдики, ҳар иккала мусобақадош бригада ҳам тушки дам олиш вақтининг бир қисмини иш билан ўтказишди. Иш соати тамом бўлишига икки соат қолганда В. Римский билан В. Садовскийлар бир-бирларини самимий табриклашди.

Ўрта Осиё нефтни қайта ишлаш илмий текшириш институтининг лаборатория корпуси ҳам фойдаланишга топширилиш арафасида турибди. Янги бинонинг пардоз ишларини 1-пардозлаш трестига қарашли 24-қурилиш бошқармаси олиб бормоқда. Лаборатория хоналарининг махсус полларини Айкес Асатурян бошлиқ бригада аъзолари ишлаяпти. Айниқса Ҳасан Турсунов, Владимир Куликов, Александр Белов, Владимир Сергеевлар мақтаса арзигудек меҳнат қилмоқдалар.

Михаил Перелигин бошлиқ Москва ҳарбий қурувчилари ҳам институт биносини зудлик билан битказишда озмунча ҳисса қўшганлари йўқ. Ҳарбий бинокорларнинг меҳнатларини назарда тутган қисм командири М. Перилигинни меҳнат отпускаси билан тақдирлади. Жангчи бинокор Салом Сафаров, Леонид Богомолов, Сергей Стуковлар эса раҳматнома олишга муяссар бўлдилар.

— Институт янги лабораториясининг ишга тушиши ходимларимизнинг илмий-текшириш ишларига жуда қулайлик туғдиради,— дейди химия фанлари кандидати Солиҳ Мусаевич Шамсиев. Янги кимёвий аппаратлар билан жиҳозланган кенг ва ёруғ лабораторияларга кўчиб ўтиш кимёгарлар учун қувончлидир.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

МАШҒУЛОТДАН СЎНГ

Бундан роппа-роса беш ой муқаддам В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат Университети ҳузурида очилган ижтимоий фанлар ўқитувчилари малакасини ошириш институтида машғулотлар бошланган эди. Ўшанда институтга 50 киши малака ошириш учун келган эди.

Республикамиздаги олий ўқув юртларидан ўқишга йўлланма олган бу ўқитувчилар партия тарихи, марксча-ленинча фалсафа ва сиёсий иқтисод фани бўйича олиб борилган лекцияларни тингладилар, ўзаро тажрибалар алмашиб, билимларини бойитдилар.

Яқинда институт ўзининг биринчи тингловчиларини ҳаётга узатиб қолди. Ҳозир иккинчи навбат тингловчи ўқитувчилар группасини қабул қилиш учун тайёргарлик кўриляпти.

Боғдорчилик-виночилик илмий-тадқиқот институтининг ходимлари 200 га яқин турли нав гулларни парваришлаб, янги навлар барпо этиш учун тинмай ғайрат қилишаётир. Бу ерда республикамизнинг турли ўқув юртларидан келган студентлар ҳам ўқув практикаси ўтказишмоқда.

Суратда: Самарқанд сабзавотчилик техникумининг студенти Насиба Гарифулина.

Х. Ҳамтмуҳамедов фотоси. (ЎзТАГ)

ЯНГИ МАҲАЛЛАЛАР

Жонажон Тошкент кундан-кунга яшнаб, гўзаллашиб бормоқда. Янги-янги кварталлар, маҳаллалар пайдо бўлмоқда.

Ана шундай янги маҳаллалардан бири «Октябрь» массивидаги Ойдин Собирова номли маҳалладир. Бу маҳалланинг пайдо бўлганига ҳали бир йил ҳам тўлгани йўқ. Аммо, шунга қарамай, жуда кўп ишлар қилинди. Маҳалла меҳнаткашларининг кучи билан клуб, чойхона қурилиб, ишга туширилди.

Яқинда шу маҳалла меҳнаткашлари анҳор бўйидаги шинам чойхонага тўплandилар. Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг старший ўқитувчиси Мухтор Камолов «Халқаро ахвол» темасида мазмунли лекция ўқиб берди. Лекцияга маҳалла меҳнаткашларидан юздан ортиқ киши қатнашди.

Ойдин Собирова номли маҳалла комитети Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига пухта план тузиб олган. Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйи муносабати билан қатор тематик лекциялар планлари тузилган. Лекция ва суҳбат ўтказиш учун маҳаллада яшовчи олимлар, педагог ва врачлар ҳам жалб қилинади.

ОНА ВАТАНИМИЗ ШАҲАРЛАРИ БЎЙЛАБ

Волгоград. Мамаев Курган хотира манументи. Е. В. Учетич ишлаган «Ўлимга тик боқиб» ҳамда «Она-Ватан» скульптуралари.

Н. Грановский фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ХИТОЙНИНГ ИҒВОЛАРИ БИРМАЛИКЛАРНИ ҒАЗАБЛАНТИРМОҚДА

РАНГУН. (ТАСС). Ҳозир Пекиннинг Бирмага қарши олиб бораётган кампаниясидан ғазабланган бирмаликларнинг мамлакатда ўтказаётган оммавий намойишлари давом этмоқда. Пекин раҳбарлари Бирманинг Пекиндаги элчихонаси олдида митинглар ва иғвогарлик ҳуружлари ташкил этиб, Бирма ҳукуматига туҳматлар ёғдиришни давом эттираётганликлари илгари хабар бериб ўтилган эди.

Бирманинг Сириаме шаҳрининг бир мингга яқин аҳолиси, шу жумладан студентлар, ишчилар, савдогарлар кўчаларда намойиш қилиб, Пекинда Бирма давлатининг суверенитетига даҳл қилаётган безорилик чиқишларини тўхтатишни талаб этдилар. Лавон, Моулмейн, Таявади ва бошқа шаҳарларда ҳам шундай намойишлар бўлиб ўтди. Кўпгина шаҳарларнинг кўчаларида Пекиннинг иғвогарлик ҳаракатларини қоралаб ёзилган плакатлар ёпиштириб, қўйилди.

ОЛТИ САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 10 июль. (ТАСС). Вьетнам Халқ армияси ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари кеча Америка Қўшма Штатларининг Вьетнам ҳаво доирасига бостириб кирган олти самолётини уриб туширдилар, деб хабар беради Вьетнам информация агентлиги. Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида уриб туширилган АҚШ самолётларининг умумий сони 2.086 тага етди.

ФРАНЦИЯ БОШ МИНИСТРИНИНГ ВИЗИТИ

Франция Бош министри Жорж Помпидунинг шу ҳафта ичида Москвага қилган визити француз-совет муносабатларини ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Бундан қарийб бир йил муқаддам, 1966 йил июнь ойида президент Де Голль Москвага келган вақтида, музокаралар олиб борилган эди. Бу музокаралар СССР билан Франция ўртасидаги муносабатларда янги саҳифа очди. Ўша вақтда кўп масалалар юзасидан ўзаро келишиб олинган ва ҳар иккала давлат ўртасидаги алоқаларни ҳар томонлама ривожлантириш йўли ишлаб чиқилган эди. СССР билан Франция ўртасидаги муносабатларнинг шу ўтган йил ичида ривожланиши бу йўлнинг ҳаётийлигини исбот қилди. Бу давр ичида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқалар кенгайибгина қолмай, балки бу мамлакатларнинг ҳукуматлари сиёсий масалалар борасида ҳам мунтазам суратда маслаҳатлашиб иш кўра бошладилар. Икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий, техника ҳамкорлиги ҳам илмий ҳамкорликка доир муҳим масалалар билан шуғулланувчи совет-француз доимий комиссияси ишлай бошлади, совет ташқи савдо ташкилотлари билан француз фирмалари ўртасида жуда кўп шартномалар имзоланди. Энг муҳим шартномаларнинг бири Франция давлатига қарашли «Рено» автомобиль фирмаси билан имзоланди.

Халқаро сиёсат соҳасидаги ҳамкорлик ҳам шу вақт ичида ривожланди. Социал системалари турлича бўлган СССР ва Франция барча масалалар юзасидан бир хил нуқтаи назарни илгари суришлари мумкин деб бўлмайди. Аммо кўпгина муҳим халқаро масалаларда СССР билан Франциянинг позицияларини бир-бирига тўғри келади ёки бир-бири билан яқиндир. Бу гап, жумладан, Американинг Вьетнамдаги агрессияси ва Исроилнинг араб мамлакатларига қарши қилган агрессияси тўғрисидаги масалаларга тааллуқлидир. Франция ҳукумати АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини бир неча бор очиқ-равшан қоралади. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг фавқулодда сессиясида қатнашган француз делегацияси блокларга қўшилмаган мамлакатларнинг резолюциясини ёқлаб овоз берди. Бу лойиҳа Исроил қўшинларини улар босиб олган араб территорияларидан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб қилган эди.

Жорж Помпидунинг визити ва унинг Кремлда олиб борган музокаралари Франциянинг 1966 йилги совет-француз декларациясида белгиланган йўлдан бориш ниятида эканлигини тасдиқлади. Бу — Совет Иттифоқи билан ўзаро манфаатдорликка асосланган ҳамкорлик ва дўстлик йўлидир.

И. ЛАПИЦКИЙ,
В. СИСОЕВА,
В. ХАРЬКОВ,
(ТАСС).

МОНРЕАЛГА — ВИСТАВКАГА

16 июлда «ЭКСПО-67» жаҳон виставкасидаги СССР павильонида Ўзбекистон ССР куни нишонланади. Ана шу байрамда қатнашмоқ учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова бошлиқ республика делегацияси 10 июлда самолётда Монреалга жўнаб кетди. (ТАСС).

БОЛГАРИЯГА — ВИСТАВКАГА

Тошкент тракторсозлик заводида ишлаб чиқарилган «Т-28Х3» маркали ғўзага ишлов берадиган универсал трактор Софиядаги «Интеревропа» виставкасига юборилди. Ўзбекистон пойтахтида ишлаб чиқарилаётган машиналар мамлакатимиздагина эмас, шунингдек чет эл мамлакатларида ҳам шуҳрат қозонган. Бу тракторлар Пловдив шаҳридаги ярмарканинг Совет павильонига қўйилади.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЗИЁКОРЛАР

Кўҳна Тянь-Шань тоғ этаклари бино бўлгандан буён бунчалик тантанани кўрмаган. У ерда қанча-дан-қанча чорвадорлар, овчилар бўлишган, қўйларини ўтлоқларга ёйиб қўшиқлар ва афсоналар тўқишган. Афсоналардан бирида деҳқонларнинг сув ҳақидаги, боғ ва гулзор ҳақидаги орзу-умидлари куйланса, иккинчисида шиддаткор, тентак, тошқин дарёнинг ҳар йили элга келтирадиган зиёни ҳақида сўз юритилади.

Ҳа, асрлар бўйи шундоқ ўтди. Тошларни тошларга уриб, кўпириб, ҳайқириб, қишлоқларни вайрон қилиб оқаётган бебош дарё ҳеч кимга жилов бермади.

Энди-чи? Ҳозир Тянь-Шань тоғ этакларига борган киши қачонлардир чўпонларнинг ўтови, овчиларнинг чайласи ўрнашган жойда булутлар билан бахслашаётгандек кўп қаватли бинолар, мактаблар, завод трубаларини кўради. Эртадан-кечгача азим техникани ишга солиб, ер қазиётган, тош кесаётган, бетон ётқизиб, тўғонлар барпо этаётган, дарёнинг изини ўзгартириб, бўлажак ГЭС учун пойдевор қураётган нур яратувчиларни кўради.

Чорвоқ гидроэлектростанцияси ҳам Тянь-Шань тоғ этакларидаги шундай улкан иншоотлардан бири. Бу ГЭСнинг тўғони камалак шаклидаги 167 метрли баланд девордан иборат бўлади. У олти юз минг киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқаради. Бу энергия Тошкент воҳаси ва унинг атрофидаги шаҳар-қишлоқларни нур билан таъминлайди.

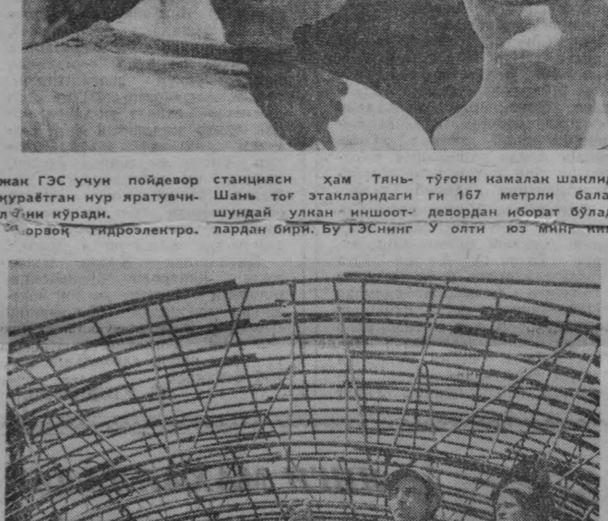

Бу иншоот нақадар зўр эканлигини тасаввур қилиш учун расмларга назар ташлаш кифоя.

1. Тоғ этакларидаги манзарани кўряпсизми? ГЭС қурувчилари келмасдан бурун бу ерда ҳеч қандай уй йўқ эди. Эндиликда улкан қувурлар, кранлар ўтказилди. Сув кўз олдингиздаги каналдан ташқарига чиқарилади. У туннелдан ўтказилиб, бўлажак ГЭС пойдевори ётқизилади.

2. Сизга жилмайиб боқиб турган бу кишилар проходкачи И. Д. Тесляр билан электр пайвандчи П. В. Лошкин бўлиб, илғорлар сафида меҳнат қилишмоқда.

3. Пўлат капага ўхшаш камонсимон тўрларни кўряпсизми? Бу тўрлар тўғоннинг юрзги бўладиган жойига тўқилмоқда. Цемент ва бетон билан мустаҳкамлангач, ҳар қандай метин ҳам бу иншоот олдида бардош беролмайди. Бригада бошлиғи Иван Гранченко билан электр пайвандчи Аксан Каримов бўлажак тўғон учун мураккаб арматура тайёрлашмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ТЕЛЕМЕХАНИКА ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Ойдин кеча. Кенг пахтазорда сукунат ҳукмрон. Эгатларга сув шилдираб оқяпти-ю, пахтазор ичра сувчини қидириб тополмайсиз. Туннинг қора пардасини катта анҳор бўйига қурилган уйчанинг чироқлари чок қилиб, узоқ-узоқлардан кўзга ташланиб турипти.

Қизиқ, пахтазорда сувчи кўринмаса, эгатларга таралаётган сувни ким назорат қилаётган экан? Бу ишни уйчадаги телемеханик қурилмалар бажаряпти.

Қурилмалар ҳар бир эгат орасига қанча сув қўйилаётгани ва суғориш қандай бораётгани тўғрисида бошқарув пультига тинимсиз ахборат бериб турипти. Мана, эгатлардан бирида сув миқдорининг кўпайиб кетгани тўғрисида авария сигнали келди. Бирданига қизил чироқ ёнди ва огоҳлантирувчи қўнғироқ жиринглади. Оператор тезликда зарур чорани кўрди, натижада саноқли дақиқаларда шу эгатда сув оқими нормаллаштирилди...

Юқорида келтирилган манзара афсона эмас, балки яқин келажакда амалга ошадиган илмий режадир. Диққатингизга ҳавола қилинаётган мақолада эса телемеханика ва унинг қишлоқ хўжалигида қўлланиши устида қисқача фикр юритмоқчимиз.

Хўш, телемеханика нима ўзи?

Телемеханика бирор бир объектни узоқ масофадан туриб бошқариш, унинг иш ҳолати тўғрисида сигнал юбориш ва қабул қилиш, масофадан ўлчаш ва контроль қилиш, ниҳоят объектдаги ишни масофадан регулиревка қилиш тўғрисидаги фандир.

Телемеханика фаннинг энг ёш тармоғи. Тез суръатлар билан ривожланаётган саноатнинг ҳамма тармоқларида бир-биридан маълум узоқликда жойлашган турли объектларнинг ҳолати бир вақтнинг ўзида хабардор бўлиб, уларни бошқариш зарурияти туғилди. Бу зарурият телемеханикани келтириб чиқарди.

Ўзбекистон ўзининг географик тузилиши жиҳатидан суғориладиган ерларга бой республикадир. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон шароитида сувни тежаб сарфлаш катта аҳамиятга эга.

Ҳозирги пайтда сувчиларнинг сув тақсимлаш принципи асосан кўз билан чамалаш ва кўп йиллик иш тажрибасига асосланган. Бундай иш методи ҳозирги замон талабига жавоб берадиган даражада аниқ бўлмайди, албатта. Агар ана шундай масъулиятли ишни автоматик ва телемеханик қурилмалар зиммасига юкласак, бу қурилмаларнинг тез ва аниқ ишлаши ҳисобигагина республикада қанчадан-қанча сувни тежаш мумкин!

Ўзбекистон Энергетика ва автомашина илмий-текшириш институтининг техника фанлари кандидати В. Н. УС раҳбарлик қилаётган лабораториясида олимларимиз ана шу масала устида бош қотирмоқдалар. Тажриба тариқасида Жўн каналини (Салор анҳори системасига киради) телемеханизациялаштириб кўрилди. 12 километр узунликда канал трассаси танлаб олиниб, шу масофадаги ирригацион қурилмалар телемеханизациялаштирилган. Канал шу масофада бир неча тармоқларга бўлинади.

Ҳар бир тармоқланган жойда сувни идора қилиш учун ижрочи пункт деб аталувчи махсус телемеханик қурилмалар ўрнатилган. Пункт сув ҳолатига оид маълумотларни: сувнинг сатҳини, унинг қанча кўпайгани ёки камайганлигини ва бошқа маълумотларни электр сигналлари тарзида юбориб туради.

Бирорта ижрочи пунктда хавфли ҳолат вужудга келса диспетчер пунктида шу ижрочи пунктнинг аварияни билдирувчи чироғи ёнади ва огоҳлантирувчи қўнғироқ жиринглай бошлайди. Оператор тезда сигнал орқали шу ижрочи пункт билан алоқа боғлайди ва қандай иш режими бузилганлигини аниқлаб, зарур чораларни кўради.

Агар сув кўпайиб кетса, шчит билан ортиқча сув тўсиб қўйилади ва аксинча. Шундай қилиб сувни ҳар доим бир хил миқдорда оқишига эришилади. Хўш, бу система бизга қандай афзалликлар беради? Биринчидан, катта экин майдонларини суғориш учун мўлжалланган каналларда сув тақсимлагич шохобчалар бир-биридан каттагина оралиқларда жойлашган бўлади. Бу бундай қурилмалар ишини назорат қилиб турувчи мироблар сонининг кўпайишига олиб келади. Иккинчидан, сув сатҳи ўзгарганда, то уни мироб нормал ҳолга келтиргунча қанчадан-қанча сув бекорга оқиб кетади.

Телемеханик қурилмалар айниқса сув танқис бўлган районларда катта аҳамиятга эга.

Ҳисоблашлар шуни кўрсатадики, агар ирригация қурилмалари автоматика ва телемеханика қурилмалари билан жиҳозлантирилса, ортиқча сув сарфини 60 процент камайтириш, меҳнат унумдорлигини 35 процентга ошириш мумкин экан.

Фақат Жўн каналининг ўзидагина телемеханик қурилмаларни қўллаш натижасида ҳар йили 8,234 миллион кубометр сув тежалади. Шунча сув билан қўшимча 970 гектар ерни суғориш мумкин. Шундай афзалликларга эга бўлган автоматик ва телемеханик қурилмалар яқин келгусида деҳқонларимизнинг содиқ кўмакчиси бўлиб қолишга ишончимиз комил.

Л. АЮПОВ,
илмий ходим.

Насиба Мирзахўжаева ва Рита Хахамлар Тошкент чинни заводининг гул босиш цехида бир неча йилдан бери меҳнат қилиб келишмоқда. Улар Улуғ Октябрнинг 50 йиллик шарафига кунлик нормаларини 120—130 процент адо этиш билан кутиб олмоқдалар.

Суратда: икки дугона пиёлаларга гул босмоқдалар.

М. Миржалолов фотоси.

«ШАҲРИМИЗ ГЕРБИ» МУҲОКАМАДА

БИЗНИНГ ТАКЛИФ

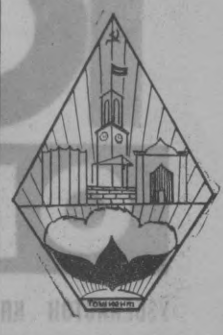

Мунозарага қўшилиб, ўз таклифимизни мана шу герб орқали билдирмоқчимиз.

Бизнингча герб ромб шаклида бўлиб, паст томонида миллий бойлигимиз пахта акс эттирилса. Ўртада бир қарашда шаҳримизни эслатувчи курант, унинг тепасида байроқ ҳилпираб турибди. Чап томонда Санъат саройи бўлиб, шаҳримизнинг маданият ва санъат маркази эканлигини билдириб туради.

Ўнг томонда акс эттирилган мадраса Тошкентнинг қадимийлигини, қуёш нурлари эса шаҳримизнинг истиқболи порлоқ эканлигини ифодалайди.

Н. ҒАФФОРОВ,
Т. ХИДИРОВ.

ЁШ ТЕХНИКЛАР ИЖОДИ

Республика ёш техниклар станциясида бўлажак конструкторлар «Бип-бип» деган механик одамни яратишди. У бир неча енгил юмушларни «бажонидил» бажаради.

Техника ўқитувчиси Г. Г. Копталов раҳбарлигида болалар ажойиб бир конструкция ихтиро қилдилар. У кичик сув электростанциясидир.

Тошкент бунёдкорлари

ҚУРУВЧИЛАР ҲИММАТИ

Қайси бир объектда бўлманг, мамлакатимизнинг 50 йиллик инқилоб тўйига тўёна тайёрлаш иштиёқи билан меҳнат қилаётган қалби олов қурувчиларни кўрасиз. Шулар билан бир сафда Чилонзор массивининг 9-кварталида «Главташкентстрой» қурилиш трестига қарашли 33-қурилиш бошқармасининг Зайниддин Ғаниев бошлиқ комплекс хўжалик ҳисобига ишлайдиган 30 кишидан ташкил топган қурувчилар бригадаси ҳам меҳнат қилмоқда. Улар ўтган муддат ичида Маннон Уйғур кўчасида 240 ўринли болалар боғчаси, ҳамда Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли тўрт қаватли шифохона биносини қуриб фойдаланишга топширган эдилар.

Айни кунларда Чилонзор массивининг 9 кварталида 80 квартирали 23-уйнинг 40 квартирасини муддатидан 35 кун илгари пардозлашга топширдилар.

— Мана ҳозир биз 80 квартирали бинонинг учинчи қаватида ғишт термоқдамиз,— дейди қурувчилар бригадасининг бошлиғи З. Ғаниев.— Бу ерда ишлаётган уста ғишт терувчилардан Хасан Юсупов, Шоёқуб Шожалилов, Николай Майоров, Геннадий Оглаулов, дурадгор Илья Гайнуллин ва Василий Погодин каби қурилиш пешқадамлари ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Қурувчилар 80 квартирали бинони Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйи кунигача фойдаланишга топшириш ҳамда бу бинодан 6 минг сўмлик қурилиш материаллари тежаб қолишга аҳд қилишган. Моҳир қурувчилар шу кунларда яна ҳам кўтаринки руҳ билан меҳнат қилишмоқда.

И. ОБЛОЁРОВ,
бинокор.

ҲАВАСКОРЛАРНИ ТИНГЛАГАНДА...

Пушкин номли маданият ва истироҳат боғи ҳар қачонгидан гавжум. Кун ботмаёқ бу ерга байрамдагидек кийинган йигит-қизлар, чолу кампирлар, бадиий ҳаваскорлар кела бошлашди. Улар халқ талантлари байрамига йиғилишаётган эди. Орадан кўп ўтмай карнай-сурнай садолари баралла янгради. Саҳналарда спектакллар кўрсатила бошланди. Қўшиқ ва рақслар ижро этилди.

Лекин ҳаваскорларнинг барча чиқишлари ҳам томошабинларни хурсанд қилди деб бўлмайди. Аввало шуни айтиш керакки, маданият ва истироҳат боғи маъмурияти (директори ўрток Б. Раҳматуллаев, бадиий раҳбари Б. Азизов) ҳаваскорлар байрамига етарли тайёргарлик кўрмаганлар. Байрамга қатнашиш истагини билдирган коллективларнинг концерт программалари билан олдиндан танишиб чиқилмаганлиги бунга бир мисол бўла олади. Хўш, бунинг оқибати нима бўлди? Баъзи ҳаваскорлар таълим-тарбияга, одобга тўғри келмайдиган номерларни ижро этавердилар. Бунга Чилонзор районидаги Навоий номли маданият уйи ходими Уткир Тоҳиров ижро этган «интермедия» ниқоби остидаги масхарабозликларни мисол қилиб келтириш мумкин. Бу йигит саҳнага чиқиб олиб, оғзига нима келса, шуни айтаверади. Унинг мақсади қандай бўлмасин одамларни кулдириш эди. Томошабинлар у ижро этган номерлардан эмас, унинг ҳатти-ҳаракатлар и д а н кулдилар.

Навоий номли маданият уйи маъмурияти (директори ўрток Ф. Хўжаева) бундан тегишли хулоса чиқариб олиши ва ҳаваскорларнинг репертуари ҳақида жиддий ўйлаб кўриши керак.

У. ЮСУПОВ.

1959 ЙИЛ

7—8 ЯНВАРЬ. Ўзбекистон Коммунистлар партиясининг навбатдан ташқари XIV съезди бўлиб ўтди. Съезд мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш етти йиллик планидан келиб чиқадиган хўжалик ва маданий қурилиш масаласини ҳар томонлама ва атрофлича муҳокама қилди.

9—10 ЯНВАРЬ. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорларининг XIII қурилтойи бўлиб ўтди.

15 ЯНВАРЬ. Аҳолини рўйхатга олиш натижаларига кўра, Ўзбекистон аҳолисининг сони 8 миллион 261 минг кишига етди.

19 ЯНВАРЬ. Оҳангарон яқинидаги чўлда цемент комбинати қуриш учун жой ажратила бошланди.

27 ЯНВАРЬ. Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи туғилган кун. Шу куни биринчи атмосфера-вакуум установкаси ишга туширилди. Бензин ва дизель ёнилғисидан дастлабки ўн тоннаси ишлаб чиқарилди.

12—24 ФЕВРАЛЬ. Москвада Ўзбекистон ССР санъати ва адабиёти декадаси бўлиб ўтди.

16 ФЕВРАЛЬ. Тошкент киностудияси тайёрлаган «Фарзандлар» фильмининг премьераси бўлди.

23 ФЕВРАЛЬ. Самарқандда қоракўлчилик соҳасида илмий текширишларни координациялаш масаласига бағишланган Бутуниттифоқ кенгаши ўз ишини тамомлади.

1 МАРТ. Ўзбекистон ССР Олий Совети ва меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар бўлиб ўтди.

5 МАРТ. Қўқон гидроузелнинг очилиш маросими бўлди. Бу гидроузел 60 минг гектардан зиёд ерни суғориш имкониятини берди.

18 МАРТ. СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан совет кино санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР халқ артисти, Хамза номли Давлат академик драма театрининг артисти Шукур Бурхоновга, Алишер Навоий номли Ўзбекистон Давлат опера ва балет театрининг артисти, Ўзбекистон ССР халқ артисти Саодат Қобуловага, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбек Давлат Филармонияси «Баҳор» рақс ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери Мукаррама Турғунбоевага, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номли академик драма театрининг артисти Олим Хўжаевга, Ўзбекистон ССР халқ артисти, «Ўзбекфильм» киностудиясининг постановкачи режиссёри Комил Ёрматович Ёрматовга СССР халқ артисти фахрий унвони берилди.

25 МАРТ. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан ўзбек Совет санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун ва Ўзбекистон ССР санъати ва адабиётининг Москва шаҳридаги декадаси муносабати билан М. Горький номли Давлат рус драма театрининг бош режиссёри Александр Осипович Гинзбургга, М. Горький номли Давлат рус драма театрининг артисти Клавдия Григорьевна Ефремовага, Алишер Навоий номли опера ва балет театрининг постановкачи режиссёри Музаффар Маҳмуд ўғли Муҳамедовга, Алишер Навоий номли Давлат опера ва балет театрининг солисти Насим Ҳошимовга, Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг бош режиссёри Тошхўжа Хўжаевга, Алишер Навоий номли Давлат опера ва балет театрининг солисти Саттор Ярашевга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилди.

СТУДЕНТЛАРГА ҒАМХЎРЛИК ШУМИ?

Савлат тўкиб турган бинолар, илм ишқи билан ёнган ёшлар бир дақиқа кўз ўнгимизда номаён бўлади. 16 та ётоқхона кўкрак кериб турибди бу ерда. Республика жисмоний тарбия институти, спорт павильони, маданий оқартув техникуми ҳам шу ерда.

Ҳаёт туну кун бирдай қайнайди. Қурилиш ҳамон давом этаётир.

Шаҳарча кундан-кун чирой очмоқда. Политехника институтининг 11, 23, 25-ётоқхоналарини кўриб қувонасан киши. Кўм-кўк майса ва ниҳоллар. Лекин, ҳамма ётоқхоналар шундайми? Умуман шаҳарчада аҳвол қандай? Ана шу саволлар бизни ўйлатиб қўйди.

Холисона айтганда, студентлар учун 95-почта зўрбазўр хизмат қилаётир, холос. Ҳайриятки, шу билан ҳам қувонамиз. Бошқа хизмат кўрсатиш жойларичи? Биргина овқатланиш москасига келганда шаҳарчада неча минглаб студент яшайди. Зичлашиб яшаётган оилалар, Чимбой кўчасидаги маҳаллалар. Қанчадан-қанча одамни 8, 23, 28-ётоқхоналардаги ҳар бири 20 ўринли ошхоналар таъминлай олармикин? Йўқ, албатта. «Райхон» ошхонаси бўлса ремонт баҳонаси билан икки ойдан бери ишламаётир.

7-қурилиш бошқармаси томонидан икки йилдан бери ниҳоясига етмаётган янги ошхона қурилишининг ўлда-жўлда ташлаб қўйилганлигини айтмайсизми? Ўрток Ҳидоятов бошчилик қилаётган 7-қурилиш бошқармасидаги ўртоқлар шаҳарчада ҳеч қандай қурилишимиз йўқ, деб елка қисишади. «Чимбой» ва 7-ётоқхонадаги нон дўконлари гоҳида «касалланиб» турадилар.

— Биз ўз вақтида талабнома берамиз. Афсус, бизни таъминлайдиган 6-нон заводи «оқсаб» қолади, — дейди «Чимбой» магазинининг бош мудири Малик Азимов.

Кечқурунлари маданий дам олиш учун шаҳарчада шароит йўқ. Тахта деворли 15 квадрат метрли ёзги кинотеатри бор, холос.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1965 йил 30 мартдаги қарорида «Студентлар шаҳарчасида 800 ўринли ёзги кинотеатр қурилиб, 1965 йил майда ишга туширилсин. Қишки кенг экранли 600 ўринга мўлжалланган кинотеатр қурилсин. Бу ҳам шу йили 1 сентябрда ишга туширилсин», дейилган эди.

Ачиниб ёзиш керакки, ҳанузгача қоғозда қолиб кетган кинотеатрлар ҳақидаги қарорни амалга ошириш Тошкент «Гипрогор»инининг бошлиғи ўрток Қаюмовга юклатилган экан.

Студентларга медицина ғамхўрлигини олайлик. Шу қарорда Студентлар шаҳарчасида 250 ўринли поликлиника қурилиб, 1 сентябрга ишга тушириш вазифаси юклатилади. Ҳозир 23-ётоқхонада 3 бўлимли поликлиника бор. Улар қандай қилиб бугун шаҳарчага хизмат қила олади? Поликлиника қачон қурилади?

Шаҳарчага табиий газ келадиган бўлди-ю, ҳаммаёқ ағдар-тўнтар қилиб кавланди. Студентлар лой кечиб дарсга қатнашди. Қайта текисланди ҳам. Беш ойдан ошдики, газ Студентлар шаҳарчасига етиб келмайди.

Студентлар шаҳарчасидаги қурилишни 7-ва 30-қурилиш бошқармалари ўз зиммаларига олганлар. Объектлар қурилиб ишга топширилади-ю, уюм-уюм тупроқ, тош, темир-терсаклар қолиб кетаверади. Ваҳоланки, қурилиш бошқармаси бошлиғи ўрток Гавриленко шаҳарни ободонлаштириш масъулияти юклатилган кишилардан бири. У Октябрь район Советининг депутати, район қурилишлар иши секторининг бошлиғи ҳамдир.

Шуни ҳам айтиш керакки, сабзавот павильони ташкил қилинса, колхоз-совхозларнинг арзон нархли мевалари келтирилса, айни муддао бўларди.

Октябрь район ижроия комитети, ётоқхоналар бошқармаси, колаверса Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигидаги ўртоқлар Студентлар шаҳарчасидаги аҳвол билан яхшироқ танишсалар, коммунал ва маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг яхшиланиши тўғрисида ҳақиқий ва оталарча ғамхўрлик кўрсатсалар, деймиз.

Ғ. ҒАФУРОВ,
ТошДУ журналистика бўлими 2-курс студенти.

Суратдаги бу икки лобар қиз Тошкент қурилиш техникумининг 4-курс студентларидан (чапдан ўнгга) Раъно Мирзакаримова билан Насиба Раҳимбобоевалардир. Улар шу кунларда пойтахтдаги 4-қурилиш трести 4-қурилиш бошқармасининг қурувчилари билан биргалашиб Марказий кинолекторий қурилишида амалий практикасини ўтамоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

БОЛГАРИЯ. Казанлик водийсини «атир гуллар водийси» деб аташади. Бу бежиз эмас албатта. Чунки атир гулларни етиштириш учун бу ерда дунёнинг ҳеч бир бурчагида бўлмаган энг қулай шароит мавжуддир. Болгария Халқ Республикаси гул плантацияларини кенгайтириш, уларнинг янги-янги навларини кўпайтиришга катта аҳамият бериб келмоқда.

Экспорт қилинадиган атир гул мойининг 80 проценти Болгарияга мансубдир.

Суратда: Старазагорск округидаги Павел Баня қишлоғида атир гул териш пайти.

БТА—ТАСС фотоси.

УЛУҒ ОК… ЙИЛЛИГ…

ПРАГА. Бу йил Чехия … социалистик революциясини… яқин китоб чиқаради. Була… Ленининнинг асарлари, чехос… жатлар, Россияда Октябрь … қатнашган чехословак гражд…

БЕЛГРАД. Югославия … Октябрь социалистик револ… лашга чақирди.

Касаба союз ташкилотла… волюциясида 30 мингдан о… ўз мамлакатлари тақдирин… билан чамбарчас боғладил…

Касаба союз органлари, … шонли сана кунларида ўт… тадбирларни тайёрлашда а…

ШАХСИЙ МАНФААТ ҚУРБОНИ

Кузен Понс — Бальзакнинг санъат тақдири ҳақида ёзган шу номли романининг қаҳрамони. У ўзининг бутун ҳаётини антиқа расмлар тўплашга бағишлади. У йиққан расмларнинг бирontасини ҳам сотгиси келмади. Тасвирий санъатни яхши тушунадиган ёлғиз музикант учун санъатнинг ноёб асарлари унинг маънавий бойлигидек бўлиб қолди. Унинг эҳтироси ёруғ ва гўзалдир.

А. Мидоу — ўйлаб топилган шахс эмас. У ҳам ҳозирги замон рассомларининг расмларини тўплашга қизиқади. Техаслик нефтчи бу бойнинг мулки кўп. Унинг миллиардлари Микассо, Шагала, Фламинка, Дэрин каби машҳур санъаткорларнинг 58 ноёб асарини эгаллашга имконият берди. У 250 минг долларга сотиб олган асарлар 3 миллионга баҳоланди. Мидоу бу ишга бекорга қизиқмайди. Расмлар унинг маблағи. Лекин Америка расм савдогарлари Ассоциацияси (ААДА)-да миллиардернинг 58 расмидан 44 таси ясама, дейилди.

Парижлик расм савдогари Алекс Мэгю гўзалликни қадрловчи техаслик савдогар унга мурожаат этганида «Бунда ўзингдан бошқа хеч кимни айблаб бўлмайди»,— деган эди. Дарвоқе у бундан бир йил муқаддам унга кўрсатилган «ёввойи» («ёввойи» — Франция тасвирий санъатидаги оқим) полотноларни жуда қиммат деган. Бироқ шунда ҳам харид қилиб олган эди. У, санъат ижодкордан ҳам, уни ардоқловчилардан ҳам қурбон талаб қилади, деган гапни эслаган бўлса керак. У албатта пул қурбонини кўпроқ назарда тутган.

Қалбаки расмлар ҳамма жойда ҳам ишлаб чиқарилади. Лекин бу билан санъатни мутлақо тушунмайдиган нодон бойлар шуғулланишади. Ҳозирги замон расм савдогарлари ва уларни олиб сотишдаги вакиллари жуда «тадбиркор»дирлар. Улар пул деганда Эйфэль минорасини ҳам сотиб юборишдан тоймайдилар дейди, Қўшма Штатлардаги Париж «Экспресс»и махсус мухбири.

... Нью-Йорк полицияси яқинда Давид Штейн исмли кимсани ушлади. Бу одам ҳам тасвирий санъатни яхши кўрадиганлардан. Икки йил ичида у 40 тача қалбаки расмларни 165-600 доллардан пуллади. Тез орада бу ишда у ёлғиз эмаслиги аниқ бўлиб қолди. Сан-Францискодаги Гарри Кей ҳам худди шундай иш билан шуғулланган. Штейндан унинг фарқи шуки, у «Шоҳ» асарларни сотишда «Монтгомери Воод» магазинини унинг Калифорниядаги бутун бўлимлари билан биргаликда жалб эта олди. Лондонда Мироунинг, Парижда Дэрининг ясамачилиги аниқланди.

Бу нима — эпидемиями? «Йўқ, ўзи шунчаки тўғри келиб қолди,— деди ААДАнинг ҳозирги президенти Клаус Перлс,—қалбаки расмлар рак касаллигига ўхшаш доим бўлган, бироқ уни ҳозиргидай аниқ билишган эмас».

Ўз-ўзидан маълумки билимимиз анча кенгайди. Ясама ва асл нусхаларни ажрата олиш ҳам мана шундандир. Бундан ташқари баъзи мамлакатларда худди мана шу соҳага бағишлаб қонунлар ҳам чиқарилган. Чунончи Францияда ҳар бир савдогар ва расмни баҳолашга қатнашган киши мобода расм бошқа ном билан сотилганини аниқлаб қолса, эгасига қайтариб беришга ҳақли. (Сотиб олинган пайтдан 30 йил ўтганга қадар шу ҳуқуқ сақланади). Шу йил апрель ойида Англия ҳам шу каби қонун қабул қилди.

АҚШга келганда эса, худди мана шундай қонун етмай турибди. Фирибгар кўпинча ўзларини бегуноҳ қилиб кўрсатиб, товон тўлашни талаб қиладилар... Масалан бир савдогар ААДАдан миллион доллар пул сўрайди. Нима учун дейсизми? Обрўсига путур етгани учун.

Ясама расмларни тўплаётганлар ҳар доим ҳам соддадил, гўл бўлавермайдилар. Гап шундаки Америка қонунларига биноан ҳар бир одам ўзининг солиқ солинадиган даромадидан музейга ўтган санъат асарининг нархини ушлаб қолиши мумкин. Париж тасвирий санъатидаги ноаниқ рангли полотноларнинг (юмшоқроқ қилиб айтганда) оммабоп бўлиб қолиши ҳам шундан. Францияда уларнинг ҳар биттасини юз долларга харид қилишади. АҚШда эса маҳаллий музейларга ўтказишади. Маълумки бу ерда расмлар ўн ҳисса қимматроқ баҳоланади. Чунки музейлар фонд кўпайиши тарафдорларидир. Бу тажриба шу қадар кенг ёйилганки, АҚШнинг молия органлари «нодир» асарлар эгаларининг бу ишларини йўқ қилиб юборишларига сал қолди.

Лекин улар йўқ қилиб юборилмади. Ҳамённи тўлатиш ҳамма нарсадан юқори туради. (Понс ўтмиш кишиси!) бироқ ҳамённи тўлғазиш ташвиши давом этаверса, бугун-эрта янги қаллобликлар фош этилмайди, деб кафил бериб бўлмайди.

Евгений САВЧЕНКО. (ТАСС).

«ЎН МИНГ ҚУЁШ»

БУДАПЕШТ. (АПН мухбири). Канадада бўлиб ўтган XX Халқаро кинофестивалининг обрўли жюриси яқиндагина Ференц Кошга энг яхши режиссёрлик учун белгиланган мукофотни берди. Биринчи бадиий фильмдаёқ ўзини аъло даражада кўрсата олган венгриялик ёш режиссёр ҳаётида бу унитилмас воқеа бўлди.

Ференц Кошнинг ижодий йўли Будапештдаги талантли ёшлар мактаби ҳисобланган Бел Балажа номидаги киностудияда бошланган эди. Кош «Ўн минг қуёш» фильми устида ишлаётиб ўз олдига ҳаммадан аввал ҳозирги давр билан ҳамоҳанг бўладиган, чуқур ҳаққоний ва ҳаяжонлантирувчи фильм яратиш вазифасини қўйди ва ўзининг бу ниятига эришди. У бир деҳқон оиласи мисолида Венгрия деҳқонларининг тақдирида рўй берган бахтли ўзгаришларни очиб кўрсатди.

...30-йиллар. Қашшоқчилик, ерсизлик. Деҳқонларнинг машаққати. Мана муҳим босқич — 1945 йилда ерларни бўлишнинг тарихий пайти. Сўнгра шахсга сиғинишни кўпчитиб юрган, омма ташаббусини бўғиб қўйган кишиларнинг қишлоқдаги суиистеъмоллари. Ниҳоят қишлоқ хўжалигини кооперативлаштириш учун кураш. Бу тарихий бурилишлар фильм қаҳрамони — оддий деҳқон Иштван Селеш онггини ҳам ўзгартиради. Собиқ батрак бўлган бу деҳқон ўзи орзу қилган ерни олгандан кейин майда хўжалик психологиясидан бирданига ва осонгина қутила олмайди. Фақат коммунистлар ва қисман ўзининг эски дўсти— қишлоқ партия ташкилоти секретарининг таъсир этиши натижасидагина кооператив ҳаракатининг асл мақсадига аста-секин туширна бошлайди.

Ференц Кошнинг эндиликдаги ижодий плани янада қизиқарлидир. У ҳозир янги фильм устида ишлаяпти.

ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ҲАҚИДА КИНО ҚИССА

БЕРЛИН. (АПН мухбири). «ДЕФА» киностудияси бу йил мамлакат кино экранлари учун … ий ф… ради… циал… нинг … ғишла… улар … ўрин…

Ҳоз… Мет… Отто … вой … Қизи… мани… ратг… тоб … йил … Кито… мазм… лаб … тун … йилла… да н… вакил… конч… ган … дири ҳикоя …

Фильмнинг бош қаҳрамони ишчи Отто Брозовскийдир. У гитлерчилар ҳукмронлигининг оғир йилларида меҳнат аҳлининг бирлиги ва қардошлигининг символи бўлган бу Қизил байроқни кўз қорачиғидек … июнда бу жамият ўзининг 25 йиллик юбилейини нишонлади. Шу давр ичида у янги Германия кўп миллионли томошабинларининг юзлаб совет бадиий ва ҳужжатли фильмларини томоша қилишлари учун ёрдамлашди. … дрей Блаер тайёрлаётган «Ақлли бола эртаги» фильмлари диққатни ўзига тортади. Иккала фильм ҳам бир масалани — олдиларида мустақил турмуш кечириш йўли турган йигит ва қизлар тақдирини ўз ичига олади. … романи асосида яратган кинофильми томошабинлар ўртасида катта муваффақият қозонди. Бу кинофильм биринчи жаҳон уруши даврида Словакия қишлоғи аҳолисининг аччиқ тақдири ҳақида ҳикоя қилади. Таниқли авторлар… ницкий романи бўйича) «Ҳайдалмаган дала» ҳамда Станислав Барабашнинг 1944 йилда Словакиядаги миллий қўзғолон ҳақидаги «Жом занг урмоқда» фильмларини томоша қилмоқдалар.

ФИНЛЯНДИЯ. «Конела» акционерлар жамияти 20 йилдан буён Совет Иттифоқида тайёрланган транспорт воситалари билан савдо қилади. Айниқса Иттифоқимизда тайёрланган «Запорожец», «Москвич», «Волга» енгил автомашиналарига қизиқиш катта бўлмоқда.

Фирма молларининг миқёси кенг бўлиб, у қайиқ двигателларидан тортиб, то йўл қурувчи мустаҳкам машиналарни ҳам ўз ичига олади. Буларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқи саноати маҳсулотининг энг яхши намуналаридир. Суратда: «Москвич» енгил автомашинасини тайёрлаш пайти. Бу машина Хелсинкидаги «Конела» фирмасига жўнатиш учун ҳозирланмоқда.

И. Динин фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

СОАТИГА 230 КМ

ПАРИЖ. (АПН мухбири) Пассажирлар ташийдиган бу автомотриса ўзининг ташқи кўриниши жиҳатидан Франция темир йўлларида қатновчи бошқа кўпсонли машиналардан кам ажралиб туради. Аммо улардан муҳим фарқи бор. У ҳозирги замон тез учар самолётларида фойдаланилаётган типдаги газ турбинаси билан қуроллантирилган.

Ҳозир бу янги автомотриса синовдан ўтказиляпти. «Юманите» газетасининг хабар беришича, бу автомотриса Обрэ ва Вирсон шаҳарлари оралиғидаги йўлнинг 130 километрида ўз тезлигини соатига 230 километргача етказа олади. Газетанинг кўрсатишича, бундай тезлик иссиқлик двигатели билан ҳаракат қилувчи составларнинг Франция темир йўлларида эришган энг юқори даражадаги тезлиги ҳисобланади.

БОМБЕЙНИНГ ОСМОН ЎПАР БИНОСИ

Яқинда Бомбейда 26 қаватли биринчи бинони қуриш ишлари тугалланди. У биргина шу шаҳарда эмас, балки бутун мамлакат бўйича ва бутун Осиёда энг баланд бино ҳисобланади. Бино «уша Киран» (бу сўз ўзбекчага «Чиқаётган қуёш нурлари» деб таржима қилинади) деган ном олди. Аммо кўп аҳолили Бомбейда бу уйда истиқомат қилиш ҳуқуқига эга бўлиш учун ҳаддан ташқари катта ижара ҳаққи тўлашга қурби етадиган жуда камдан-кам кишиларгина бу иссиқ нурлардан баҳраманд бўлиши мумкин. Ҳозир унда истиқомат қилувчилар орасида юқори давлат идораларининг хизматчилари, бизнесменлар, кино юлдузлари ва баъзи чет элликлар бор.

Бомбейда чиқаётган газеталарнинг саҳифалари «Кхондел вал» корпарацияси қурган ва 15 миллион рупияга бориб тушган 260-фунтли «Уша киран»-ни мақтовчи фото суратлар билан тўлиб тошган.

Рангнатх Кулькарни, ҳинд журналисти (АПН). Бомбей

… авваллари … қабила бошлиги ва кўзга кўринган машҳур кишиларнинг буюртмаси билан алоҳида тантанали пайтларда ижро этиларди. Бьолани ижро этувчилар икки доира ташкил этишади. Ташқи доирада эркаклар, ичкарисида аёллар бўлади. Ҳаммаларининг юзлари доира ичида ўтирган рақснинг «юраги»— бош дўмбирачига қаратилган бўлади. Сиртлон терисини ёпиниб олган рақс раҳбари ҳам кўпинча ўша ерда бўлади. Эркаклар бошларига туяқушнинг патларини қўйиб олишади. Енларида эса турли ёввойи ҳайвонларнинг терилари осилиб ётади. Бош дўмбирачининг музикасига рақсчилар жўр бўлади. Ҳар бир эркакнинг чап қўлида кичик дўмбира, ўнг қўлида эса таёқча бўлади. Рақс ижрочиларининг ҳар бири тўпиғига маржон ва қўнғироқчалар тақиб олган бўлишади.

Уганда раҳбарлари «Африканинг уриб турган юраги» ансамблининг чет элларга қилган гастролларига катта аҳамият беришади. Негаки артистларнинг чиқишлари улар бўлган мамлакатлар билан Уганданинг дўстона ва маданий алоқалари ривожланишига хизмат этади. «Бундай алоқаларнинг натижаси шундан иборатки,— деди Уганданинг президенти Милтон Оботе,— улар айрим шахслар билан дўстлик алоқаларини мустаҳкамлайдилар, бу дўстлик эса, халқаро дўстликка айланади».

Владимир КАШИРОВ, ТАСС мухбири. Кампала.

ФОТИМА КАМПИР ФОЖИАСИ

Исроил босқинчилари қадрдон гўшаларидан қувиб чиқарган шўрлик кишилар Дамашққа қараб отландилар. Қувғин қилиш агрессорларнинг энг мудҳиш жиноятларидан бири бўлиб, бунинг учун ахир бир куни жавоб берадилар.

Ҳозирги кунда Сурияда қочқинларга мадад кўрсатиш умумхалқ иши бўлиб қолди. Бу ишда бутун жамоатчилик, врачлар яқиндан қатнашаётирлар. Қочқинларни керакли нарсалар билан таъминлаш масъулиятини давлат соғлиқни сақлаш министрлиги зиммасига юклаган.

Мен шу кунларда қочқинлар яшаб турган бир мактабда бўлиб, улар билан суҳбатлашдим. Фотима Батма менга қуйидагиларни ҳасрат-надомат билан ҳикоя қилиб берди:

— Исроилликлар энг аввал тўплардан ўққа тутишди. Муҳаммад Азмийни отиб ўлдиришди. У биздаги энг қариялардан эди. Яна қанча-дан-қанча одамлар ўлиб кетди. Кейин тинч осмонимизни уларнинг самолётлари безовта қилди. Улар тинмай учиб, бомба ташларди. Буларнинг ҳаммаси нима учун бўляпти? Биз ҳали Исроил уруш бошлаганини билмас эдик ҳам. Қишлоғимизда бирорта солдат ҳам йўқ эди. Ҳатто эркакларимиз ҳам чиқиб кетишган эди. Атрофда фақат кексалару, аёллар ва гўдаклар қолган эди...

Фотима кампир 70 ёшларда. У Равья қишлоғида яшайди. Энди бу қишлоқдан ном-нишон ҳам қолмаган. Исроил авиацияси қишлоқни ер билан яксон қилган.

— Босқинчилар отишиб бўлгандан кейин солдатлар келишди, — деб ҳикоя қилади Фотима кампир. — «Бу ердан жўнаб қолинглар, энди бу ерлар сизларники эмас»,— деб дўқ уришди бизга.— Кишиларни милтиқларнинг қўндоғи билан уриб ҳайдашди. Қўшнимизнинг қизини кўзим ўнгида машина босиб кетди. Бир неча кекса чолларни юролмагани учун отиб ташлашди. Бошимизга шундай кулфат тушганлигига ишонгимиз келмаяпти. Қадрон жойлардан кетиш қанчалик оғир. Ахир бир умр шу қишлоқдан нарига чиқмаганмиз-да. Битта-яримтамиз Аль-Кунейтрада бўлган бўлсақ ҳам, лекин ҳеч биримиз Дамашққа бормаганмиз. Бизга бирор нарсамизни олишга рухсат беришмасди. Бизлар олдинга қараб юрганимиз сари ҳозиргина қадам босган жойларимизда портлашлардан ер ларзага келарди. Исроил солдатлари омон қолган уйларни ҳам вайрон қилишарди..

Фотима кампирга ўхшаган минглаб кишилар ўз қадрдон жойларидан чиқиб кетишарди. Улар қўлларида гўдакларини кўтарган ҳолда аёвсиз офтобдан хориб ўнлаб километр йўл босишга мажбур эдилар. На ейишга озиқ-овқатлари, на ичишга бир қултум сувлари бор эди. Тунлари бўлса совуқ шабада илик-иликларини санчиб ўтарди. Бу ҳам етмагандай, Исроил калхатлари тинмай учиб, қочқинларни ўққа тутарди. Кўпгина шўринг қурғурлар юриб кетатуриб, ўқ зарбидан ерга қуларди. Зўр-базўр қадам босиб бораётганлар сони тобора камаярди..

Ҳозирги кунда Ғарб буржуа матбуотида айримлар Исроил босқинчиларининг ваҳшийликлари — ўнлаб қишлоқларнинг ёндирилганини, минглаб кишиларнинг ҳалок этилганлигини тасодиф деб ҳисобламоқдалар. Мутлақо нотўғри! Бу узоқ вақтлардан буён пишитиб келинган, ҳар томонлама планлаштириб ишга солинган режа. Исроил урушқоқлари араб мамлакатлари территориясида ўзларининг эски ғаразли мақсадларини амалга оширмоқдалар.

В. КУДРЯВЦЕВ. (АПН).

Жаҳон ойнаси

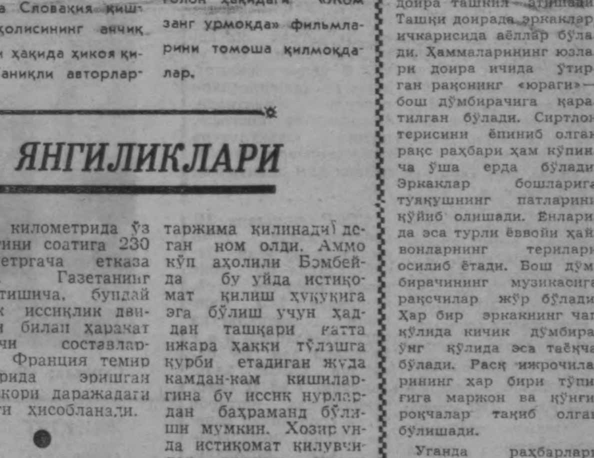

БЕЛГИЯ. Франция шимолига катта зарар етказган кучли тўфон Белгиянинг айрим районларига ҳам талофот етказди. Кўпгина аҳоли пунктларида уй-жойлар ва маъмурий бинолар зарар кўрган.

Суратда: кучли тўфондан сўнг қишлоқ аҳолиси харобага айланган уйларига қайтдилар.

АПН—ТАСС фотоси.

● РЕКЛАМА ВА...

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

11 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 **Араб ёзувчиларининг ҳикоялари** (ўзбекча).
18.30 **Ёшлик қўшиқлари.**
19.20 **Қорақалпоқ куйлари.**
20.00 «Рентабеллик асосида» деган эшиттириш.
20.10 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт.
20.45 Ҳ. Зуннуновнинг **«Оилада атеистик тарбия»** деган суҳбати (ўзбекча).
21.25 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
22.10 **Севги қўшиқлари.**
22.40 «Шоирлар Ильични шарафлайдилар». В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги олдидан (русча).
23.20 **Янги Тошкент бинокорлари учун концерт.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 **Севимли ёзувчилар радиокутубхонаси.** Ғ. Ғулом. «АФАНДИ ЎЛМАЙДИГАН БЎЛДИ» деган ҳикоя (ўзбекча).
19.30 Рахманинов асарларидан концерт.
20.10 **Мақомлардан парчалар.**
20.45 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг эшиттириши (русча).
21.00 **Пахтакорлар учун концерт** (тожикча).
21.30 Рақс куйлари.

12 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.45 **Оркестр куйлари.**
7.55 **Медицина темаларида суҳбат** (ўзбекча).
8.25 **Республика ёш ижрочиларининг концерти.**
9.30 **Халқ қўшиқлари.**
10.30 Шўх концерт.
11.10 **«Қишлоқ Совети ва унинг депутатлари»** деган эшиттириш (ўзбекча).
11.25 Ўзбек балетларидан рақслар.
12.30 Топишмоқли концерт.
13.30 М. Кристалинская ва Э. Горовец куйлайди.
16.10 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН». **«Қўшиқ ҳақида новеллалар»** деган музикали-адабий эшиттириш.
17.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.10 Глинка романслари.
18.30 **«Дўстларимиз овози» деган концерт.**
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 Лирик концерт.
20.45 «МЕҲНАТ—РОҲАТ» деган эшиттириш.
21.25 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
22.00 **«Октябрь ва жаҳон»** деган эшиттириш.
22.10 ШОНЛИ 50 ЙИЛ. **«Йиллар ва йўллар»** деган адабий эшиттириш. Автори О. Шарафиддинов (ўзбек тилида учинчи эшиттириш).
23.20 **«Янгра, қувонч торлари»** деган адабий-музикали радиокомпозиция.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет авторларининг қўшиқлари.
19.00 **Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари.** Ў. Умарбековнинг «БАҲОР БУЛУТЛАРИ» повестидан парча. Биринчи эшиттириш (ўзбекча).
19.30 М. Ашрафийнинг «Темурмалик» поэма-рапсодияси асосида музикали ҳикоя.
20.10 **Ёш ижрочилар концерти.**
21.00 **Тожик халқ куйларидан концерт.**
21.30 Кечки эстрада концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Римский-Корсаков. «Олтин хўрозча» операси.
16.00 «ОЛТИНКЎЛ» музикали драмасининг монтажи.

„ЗАНГОРИ" ЭКРАНДА

11 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3 канал)

Ўзбек тилида:

18.00 Болалар учун. **«Тоғлар бағрида»** деган эшиттириш.

Рус тилида:

18.30 Телевизион янгиликлар.
18.50 Танишинг—Ярво Метс.
19.00 Юбилей вахтасида.
19.30 «БОЛАЛИГИМ КЕЧГАН ДАМЛАР». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида:

21.05 Телевизион янгиликлар.
21.25 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
22.05 ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ. **Эътибор Жалилова.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ЎҚУВ ЭШИТТИРИШЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Рус тилида:

18.35 Физика. Электромагнетизм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Дўст ва қувноқлар». Қўғирчоқ телевизион спектакли.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига бағишланган тезислар.
21.30 Москвада Қирғизистон ССР ҳафталигининг очилиши.
22.00 Фрунзе телевидение студиясининг эшиттиришлари.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 Г. Шерфи. «Йўқолган амалдор». Телеспектаклнинг иккинчи қисмининг премьераси.
01.50 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 Болалар учун «Расмли ҳикоялар».
19.55 «ОЛОВЛИ ШАҲАР». Кинофильм.
20.15 Мўғулистон социализм йўлидан бормоқда.

Рус тилида:

20.35 «Шаҳар романси». Телефильм.
21.00 Евгения Мирошниченко куйлайди.
21.30 «УЗОҚ СОҲИЛЛАРДА». Бадиий фильм.

12 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.20 Ўсмирлар учун. **«Етмиш икки ҳунар».**
19.00 **Ғаллакорларнинг меҳнат рапортлари.**
19.20 **Шаҳар милиция бошқармаси бадиий ҳаваскорларининг концерти.**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Болтик денгизи —тинчлик денгизи бўлмоғи керак.
21.20 Музикали маяк.
21.30 «Ленин мактаби сардаси». Фабрициус. Рига шаҳридан олиб кўрсатилади.
22.00 **Футбол бўйича СССР биринчилиги.** «ДИНАМО» (Москва) — «ДИНАМО» (Тбилиси. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
23.45 Москвада Қирғизистон ССР ҳафталиги. Концерт.
02.40 СССР халқлари спартакиадаси кундалиги.
02.50 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун эшиттириш.
18.20 Кинокамера билан жаҳон бўйлаб.
19.25 Телевизион янгиликлар.
19.35 Венгер балети солистлари.

Ўзбек тилида:

20.00 **«Ветеранлар».** Кинофильм.
20.20 Телевизион янгиликлар.
20.30 **СССР халқлари спартакиадаси кундалиги.**
20.50 **Классик куйлардан концерт.**
21.30 «КОЧУБЕЙ». Бадиий фильм

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 «Енс ва Петрушка ҳақида эртак». Болалар учун кинофильм.
18.45 **«Қамиш».** Илмий-оммабоп фильм.
18.55 Кинофильмлар.
19.40 Бразилия куйлари.
20.50 **«Оператор Кипснинг янги саргузаштлари»**. Катталар учун мультфильм.
21.10 «КАТТА БОЛАЛАР». Бадиий фильм.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/VII да ёзги бинода **Катта концерт**, қишки бинода **Момо ер. 13/VII Ёшликда берган кўнгил** (ёзги бинода).

КИНОтеатрларда

11 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Кичик қочоқ — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (кечқурун).
Соҳибжамол чўпон — «МОСКВА». «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).
Сашахон-Саша «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).
Айболит-66 — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).
Кураш йўли — НАВОИЙ номли (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Сашахон-Саша — «РАКЕТА», «ВАТАН».
Кеча, бугун, эртага — НАВОИЙ номли
Кичик қочоқ — «ФЕСТИВАЛЬ».
Соҳибжамол чўпон — «ХИВА».

12 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Кичик қочоқ — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).
Сашахон-Саша — НАВОИЙ номли, «МОСКВА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Айболит-66 — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).
Соҳибжамол чўпон — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Кеча, бугун, эртага — НАВОИЙ номли.
Сашахон-Саша — «РАКЕТА».
Килиманжаро қори — «ВАТАН».
Кураш йўли — «ФЕСТИВАЛЬ».
Кичик қочоқ — «ФЕСТИВАЛЬ».
Соҳибжамол чўпон — «Хива».

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ ФАБРИКА-ЗАВОД ТАЪЛИМОТИ МАКТАБИ

ёши 16 дан 24 гача бўлган 7-11 синфларни тамомлаган йигит ва қизларни **тўқувчи, ип йигирувчи, ип текисловчи, калава ўровчи** касбларни ўрганиш учун ўзбек ва рус группасига

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 6 ойдан 1 йилгача.

Совет Армияси сафидан бўшаб келган ёшлар мастерлар ёрдамчиси касбини эгалламоқчи бўлса, ўқув муддати икки йил, мактабга қабул қилинганлар текин овқат, стипендия, кийим-кечак, ётоқхона билан таъминланади.

Мактабга кириш вақтида маълумоти ҳақида гувоҳнома, тўртта сурат, (паспорт ва ҳарбий билетни шахсан ўзи олиб келади) топшириши керак.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг поликлиникасида медицина кўригидан ўтказилади.

Тошкент шаҳар,—100, Фрунзе районидаги 2-Виборгский кўчасининг 3-а уйига мурожаат қилинсин.

---

1 ТОШКЕНТ УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИГА

бетончилар, арматурчилар, электр пайвандчилар, слесарлар, газ пайвандчилар, монтажчилар, электрчилар, токарлар, бўёқчилар, дурадгорлар, сувоқчилар

КЕРАК

Касбсиз кишилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ҳунар олишлари мумкин.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Онлалилар бир йил ичида уй билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Қўйлик посёлкаси, кадрлар бўлими (12 автобуснинг охирги тўхташ жойи).

Ўзбекистон ССР махсус қурилиш-монтаж Министрлиги

МАРКАЗИЙ НОРМАЛАШ—ТЕКШИРИШ СТАНЦИЯСИГА

катта инженерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 35 уй (93 махсус—трестнинг биноси), телефон В-3-90-15.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗ СТАДИОНИДА

13 июль

кеч соат 7 да

Совет Иттифоқи биринчилиги учун «А» класс командалари ўртасида

ФУТБОЛ

«Уральмаш» (Свердловск) — **«Политотдел»** командалари учрашадилар.

УЗГОСФИЛАРМОНИЯГА

катта экономист ва катта бухгалтер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10 уй, кадрлар бўлими.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики,

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огох қилинмасдан узиб қўйилади.

...ЭЪЛОНЛАР ●

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

СПАРТАКИАДА СОЛНОМАСИ

СССР халқлари IV юбилей спартакиадасининг тантанали очилишига саноқли кунлар қолди. Биз қуйида СССР халқларининг ўтказилган уч спартакиадасида эришилган юксак натижалар билан таништирамиз.

СССР халқлари I спартакиадаси 1953 йилда бўлиб ўтди. Бу спартакиадада 20 миллиондан ортиқ спортчи иштирок этди. Мусобақаларда 33 та Бутуниттифоқ рекорди ўрнатилди. Шулардан 9 таси жаҳон рекордидир. Булардан ташқари 355 та қардош республикалар рекорди ўрнатилди. 210 спортчи биринчи спартакиадада биринчи марта СССР спорт мастери нормативини бажарди.

• • •

СССР халқлари II спартакиадаси 1956 йил август ойида бўлиб ўтди. Мусобақаларда 40 миллион спортчи иштирок этди. Мусобақалар давомида 40-45 спорт мастери. 2 миллиондан ортиқ разрядли спортчилар тайёрланди.

II спартакиадада 12 та Бутуниттифоқ, 154 та қардош республикалар рекорди. Москва ва Ленинград шаҳарлари рекорди, 151 та СССР спорт жамиятлари ва ташкилотлари рекорди ўрнатилди. Спартакиада программасига физкультура коллективлари мусобақалари ҳам киритилган эди.

• • •

СССР халқлари III спартакиадаси 1963 йилда бўлиб ўтди. Мусобақаларда 66 минг киши иштирок этиб, шулардан 175 минг киши физкультура коллективларининг аъзолари эди. Бу рақамлар СССР халқларининг I ва II спартакиадасида иштирок этган спортчилар сонини қўшиб ҳисоблаганда ҳам ортиқдир. Программа мусобақаларида 40 минг янги рекорд ўрнатилди. Бу рекордлар район, шаҳар, область ва республика рекордларидир. Булардан ташқари 127 та Бутуниттифоқ рекорди, 389 та қардош республикалар рекорди ўрнатилди. 1268 спортчи СССР спорт мастери нормативини бажарди.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Чилонзордаги Савдо Маркази музика-маданий моллари секциясининг ходимлари аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатмоқдалар.

Суратда: музика-маданий моллари секциясининг мудири Г. Рогожин бош сотувчи М. Ёқубов молшунос Д. Музаффаров ўртоқлар билан аҳолига намунали савдо хизмати кўрсатиш тўғрисида суҳбатлашмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ШАҲРИМИЗНИНГ БУГУНГИ ЖАМОЛИ

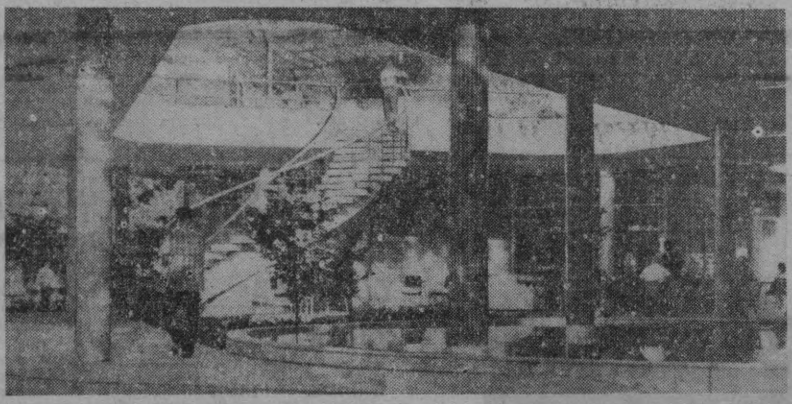

Суратда: «Буратино» кафесида.

Э. Алиев фотоси.

ЖИНОЯТ ИЗИДАН

БОЛТА КЎТАРГАН ҚОТИЛ

Октябрь районидаги Чиғатой кўча, Оқартириш проезди, 6-уйда Озодахон Жўраева ўлдирилган эмиш, деган хабар тарқалди.

Ёш жувон Озодахоннинг қотили ким?

Бу саволга октябрь район прокуратураси ва суд медицина экспертизаси ходимлари жавоб топишди.

Жиноят ишини очамиз. Унинг биринчи бетида қадди-қомати келишган, савлатли Неъматулла Жўраев билан Озодахон Жўраеванинг ёнма-ён тушган сурати. Ёш келин-куёв бир-бирига меҳр билан қараб турипти.

Нигорим совға, деб сенга юракни хадя айлайман.

Ҳаётим борича содиқ қолиб кўнглингни овлайман.

Бундай баланд парвоз сўзлар билан тўлган хатлар Озодахонга жуда кўплаб ёзилди. Дастлаб қиз бунга эътибор бермади...

Ниҳоят, ёш қиз турмуш қуришга розилик берди. 1961 йил 21 августда ёр-ёр билан тўй ҳам бўлди. Лекин Озодахоннинг қувончи узоққа чўзилмади. Дили билан тили бошқа баъзи йигитлар борки, ўлдим-куйдим деб уйланишиб, орадан ҳеч қанча вакт ўтмай ҳунар кўрсата бошлайдилар.

Неъматулла ҳам ана шундай дили қора йигитлардан бири экан. Орзу-ҳавас билан уйланган куёв тез кунда никобни йиртиб, ҳақиқий башарасини кўрсатди. Тез-тез маст бўлиб келиб хотинига азоб бера бошлади. Озодахон инсофга келар, деб унинг зулмларига чидади ва севимли Гулчеҳра қизини бағрига босиб ўтиравериди. Илгари ҳам бир фарзанд билан хотинини қувған Неъматулла Озодахондан ҳадиксирайди. Уни ишга бормайсан, деб уйда ўтиришга мажбур қилди.

Одамгарчилик, номус ва инсофни йўқотган қотил Неъматулла Жўраевнинг делоси ичида Озодахоннинг қайноқ қони қотиб қолган ўткир болта ҳам бор. Неъматулла Озодахонни ўлдириш пайига тушиб, қулай фурсат пойлади. Қотил Неъматулла Жўраев шу йил 26 майга ўтар кечаси уйда ҳеч кимнинг йўқлигидан фойдаланиб 3 яшар Мастурахон қизини кўчага чиқариб юборади. Озодахонни бир неча марта болта тиғи билан уриб ўлдиради. Қотил Озоданинг саккиз ярим ойлик ҳомиласига ҳам шафқат қилмади. Озодахоннинг соғ жойи қолмаган эди. 24 баҳорни кўрган жувон фожиона ҳалок бўлди.

Никоҳ куни тушилган сурат-у, қонга бўялган болта. Бири ишқ-муҳаббат тимсоли, иккинчиси эса фожиа гувоҳи.

Озодахонни жонидан азиз кўрган Неъматулла қандай қилиб севгилисини ҳаётдан жудо қила олди? Уч ёшли қизи Мастурахонни тақдири нима бўлади? Гард юктирмасликка ваъда қилган ноинсоф ота қайси кўз билан кўриб, қайси қўли билан болта кўтардийкин?

Ҳа, Озодахоннинг севгилиси ҳақиқатдан ҳам қотил бўлиб чиқди. Газетхонларни Н. Жўраев билан таништирайлик. 25 ёшли Неъматулла бақувват йигит бўлишига қарамасдан, енгил ишга кириб олган. Кундуз кунлари чайқовчилик билан шуғулланиб, Давлат циркида қоровулчилик вазифасида ишлаб келган.

Озодахон Жўраева эса «Шарқ юлдузи» артелида тикувчилик қилиб келган. У эрини ҳурматлаб, ҳатто уйда иш тикиб юрарди.

Ҳомиладор умр йўлдошига болта кўтарган ва унинг ёш умрини хазон қилган, йигитлик шаънига доғ туширган қотил Неъматулла Жўраев устидан тергов ишлари тамомланди. Яқинда у ўз қилмишига суд олдида жавоб беради. Берахм, шафқатсиз, эскилик сарқитига берилган, хотинига бой феодалларча муносабатда бўлган Н. Жўраев қилмишига яраша жазо олиши керак.

Ф. ФОЗИЛОВ,
Октябрь район прокуратурасининг терговчиси.

Редактор ўринбосари Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар. Дзержинский кўчаси. 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33, В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими —коммутатор орқали 7-81; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

11 ИЮЛЬ, 1967 Й. Р. 06472. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2954.